

Rozhovor s Júliou Čillíkovou, výkonnou riaditeľkou úseku regulácie a ochrany finančných spotrebiteľov: Bezpečné platby na internete

11. 9. 2019; Rozhlasová stanica Slovensko; Kontakty; Dáša Omastová)

Dáša Omastová, moderátorka:

"Nakupovanie na internete je rýchle a pohodlné, ale môže byť aj nebezpečné. Pri elektronických platbách preto začnú postupne platiť nové pravidlá. Čo sa zmení a ako na internete nakupovať tak, aby sme neprišli o všetky úspory? O tom budeme hovoriť v dnešných Kontaktoch.

PSD2, to je smernica, ktorá upravuje elektronické platby a počas najbližších mesiacov by podľa nej mali fungovať všetky európske banky. Aké zmeny prinesie a čo je jej cieľom. O tom som hovorila s Júliou Čillíkovou, výkonnou riaditeľkou úseku regulácie a ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska."

Júlia Čillíková:

"Svet pomerne rýchlo opúšťa sféru toho kamenného bankovníctva a smeruje k obchodu elektronickému a táto smernica o platobných službách práve reaguje na túto situáciu a posilňuje bezpečnosť v tom internetovom alebo elektronickom svete a vpúšťa do tohto systému aj iné subjekty okrem bánk, to je to otvorené bankovníctvo."

Dáša Omastová:

"K tomu sa ešte dostaneme, ale ostaníme pri tej bezpečnosti. Kde boli doteraz také tie slabé miesta, na ktorých hrozilo zneužitie údajov, alebo strata peňazí a išlo skôr o technologický problém, alebo tu zlyhával ten ľudský faktor?"

Júlia Čillíková:

"Pravdou je, že rozvinutie, alebo miera rozvoja toho elektronického, alebo internetového bankovníctva bola rôzna. A táto smernica sa snaží harmonizovať, čo znamená nastaviť rovnakú latku. Vzhľadom na to, že Slovensko bola jedna z krajín, ktorá začala vlastne k tomu elektronickému bankovníctvu pristupovať neskôr, tak slovenské banky využili veľmi moderné technológie. A my sme vlastne na Slovensku jedna z tých krajín, ktorá je veľmi vysoko aj v tej miere zavedenia a používania toho elektronického bankovníctva, ale aj v tej miere bezpečnosti. To, čo voláme 3D Secure, a to sú vlastne tie údaje z karty z jednej aj z druhej strany, plus tá potvrdzujúca SMS-ka, je jedna z najbezpečnejších technológií a my sme počas celej tej doby fungovania vzhľadom na to, že sme aj orgán ochrany spotrebiteľa, v princípe nezaznamenali nejaký problém s bezpečnosťou, skôr tam, kde zlyhal ľudský faktor toho klienta a vlastne sám mal poznačený PIN, stratil kartu a podobne. Ale cieľom tej smernice je rovnaké podmienky nastaviť po celej Európe."

Dáša Omastová:

"Napriek tomu pribudnú viaceré novinky, zmení sa ten spôsob, ako nakupujeme, ako platíme na internete. Ktoré také tie bežné operácie budú ľudia robiť inak?"

Júlia Čillíková:

"Oni sa nezmenia fatálne. Napríklad internet banking, alebo vyberanie peňazí, to zostane tak, ako to bolo. Tam, kde možno príde naozaj k zvýšeniu bezpečnosti, je platby cez internet, volá sa to e-commerce, ale to je bežný internetový nákup. Opätovne dneska vo viacerých bankách už používate, musíte dať to trojčísle, dôjde vám ešte potvrdenie do SMS-ky a vlastne priestor je ešte na ďalšie faktory, aby sa minimalizoval potenciálny podvod, alebo zneužitie tej karty. A na to, aby sa tam zaviedol ten tretí faktor a bolo to čo najjednoduchšie pre klienta aj pre banku, tam je to prechodné obdobie."

Dáša Omastová:

"Doteraz pri tom nakupovaní v internetových obchodoch sme zadávali čísla z karty, údaje z jednej, z druhej strany, niektoré banky posielali teda aj potvrdzovaciu SMS s nejakým ďalším kódom, ktorý sme zadávali. Čo bude teda navyše po novom?"

Júlia Čillíková:

"V prvom rade niektoré banky, ktoré neposielali tú potvrdzovaciu SMS-ku ju budú posielat určite. V tom prechodnom období sa pravdepodobne pridá nejaký tretí faktor, ale nepôjde to ako revolúcia zo dňa na deň, určite nepôjde o kolaps toho internetového obchodovania, pôjde jednoznačne o zvýšenie bezpečnosti a niečo komfortné pre obidve strany. Pretože tá smernica alebo tá regulácia tu je preto, aby boli služby komfortné a aby boli služby bezpečné."

Dáša Omastová:

"A vieme aj konkrétne povedať, čo bude ten tretí krok?"

Júlia Čillíková:

"Ten tretí krok bude záležať od banky. Je teraz predčasné hovoriť, že či to bude nejaká ďalšia SMS-ka, nejaký reťazec, alebo PIN kód. V podstate ide o nejaký faktor, ktorý zvýši bezpečnosť a posilní identifikáciu toho klienta. To znamená posilní, alebo minimalizuje možnosť, že by bola zneužitá tá karta, alebo ten platobný účet."

Dáša Omastová:

"O zmenách v bankovníctve a o bezpečnom nakupovaní na internete budeme hovoriť aj o pár minút a budeme radi, ak sa svojimi názormi, či otázkami zapojíte aj vy."

* * * * *

Dáša Omastová:

"Už o pár dní začnú platiť nové pravidlá, ktoré majú priniesť bezpečnejšie elektronické nákupy. Nie všetky zmeny však ľudia pocítia už od soboty. Na niektoré totiž platí tzv. prechodné obdobie. O čo ide, vysvetľuje Júlia Čillíková, výkonná riaditeľka úseku regulácie a ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska."

Júlia Čillíková:

"Deväť mesiacov je čas, ktorý si určila Európska banková autorita ako zatiaľ dostatočný čas na to, aby sa tí účastníci platobného styku dokázali prispôsobiť tej novej regulácii a na druhej strane, aby spotrebiteľ, klient, aby ten proces bol preňho komfortný a aby mal aj on dostatok priestoru na to, aby ten nový systém, alebo to posilnenie bezpečnosti zvládol bez nejakých ďalších problémov, aby boli rovnako komfortné ako doteraz."

Dáša Omastová:

"Čiže všetky tie zmeny budú nabiehať postupne aj od banky k banke?"

Júlia Čillíková:

"Áno. A malo by to byť postupné a bez prekážok."

Dáša Omastová:

"Zo strany Európskej komisie zaznela aj taká kritika voči bankám, vraj na prípravy mali niekoľko rokov, a teda sa čudujú, že toto prechodné obdobie je vôbec potrebné. Ako sú na tom tie naše banky a máme sa čoho obávať? Lebo naozaj sa objavili aj hlasy, ktoré kričali, že nás čaká veľký kolaps."

Júlia Čillíková:

"V žiadnom prípade nás kolaps nečaká. Slovenské banky sú už dnes veľmi dobre pripravené, alebo zabezpečené ako technologicky, tak aj v procesoch, čo sa týka bezpečného bankovníctva. Ten prístup cez údaje na karte a tú potvrdzujúcu SMS-ku, ktorá je vždy vytváraná nanovo, alebo samostatne, je to jeden z najlepších, alebo najbezpečnejších technológií, ktoré sa v Európe momentálne používajú. Takže slovenské bankovníctvo, alebo slovenskí klienti nemusia mať obavu."

Dáša Omastová:

"Veľkou novinkou je aj tzv. otvorené bankovníctvo. O čo ide a ako funguje?"

Júlia Čillíková:

"Otvorené bankovníctvo je niečo, čo už tu máme vlastne od začiatku a toho prechodného obdobia sa netýka. Začnem trošku zo širšia, čo sú to platobné služby. Platobná služba je vlastne služba, ktorá je poskytovaná od jedného účtu k druhému účtu. Pôvodne sa súčasťou tohto platobného styku boli len banky a otvorené bankovníctvo je to, že sa otvoril priestor aj iným ako bankám. Rôznym startupom, rôznym malým inovatívnym firmám, a tým pádom sa posilní konkurenceschopnosť, posilní sa, alebo rozšíri sa ponuka služieb. Dneska vlastne vám niektoré z týchto účastníkov, nebankových účastníkov platobného styku, my to voláme tretie strany, to sú tí, čo vlastne neboli bankami, oni vám dokážu urobiť produkt na mieru, alebo vám spoja účty v rôznych bankách a vy si viete v reálnom čase skontrolovať, koľko máte v rôznych bankách na účte. Ale zároveň keď do systému púšťame nejaké nové inštitúcie, tak je potrebné na nich klásť nejaké podmienky, aby sme mali garanciu, že sú dôveryhodné, zodpovedné, nejakým spôsobom dohliadané a to, čo voláme otvorené bankovníctvo je v podstate otvorenie dverí iným, ako bankám do toho systému, ktorý voláme platobný styk, alebo platobné služby."

Dáša Omastová:

"Čiže môžem sa ja, ako taký bežný užívateľ zasnívať, že budem mať nejakú úžasnú aplikáciu, kde budem spravovať svoje účty v rôznych bankách a budem to vedieť všetko riadiť z jedného miesta?"

Júlia Čillíková:

"Áno, už dneska sa také podobné firmy prezentujú, že to dokážu robiť, len si je treba vždy skontrolovať, či sa jedná o inštitúciu, ktorá je naozaj dohliadaná a treba si pozrieť naozaj na tom internete, či robím cez bezpečné stránky, lebo to je veľké riziko tohto bankovníctva, ktoré prestalo byť kamenné, ale je elektronické, že sa nám tam sem-tam snažia dostať aj inštitúcie, alebo osoby, ktoré sa len vydávajú za dohliadané, alebo licencované subjekty."

Dáša Omastová:

"Preto je naozaj na mieste staré známe dôveruj, ale preveruj. A dvojnásobne to platí, ak ide o naše financie."